

«Πρέπει νά ὁμιλήσωμεν περὶ αὐτῶν τῶν πραγμάτων, ἐν ὅσῳ εἶνε ἀκόμα καιρὸς, παιδί μου,» ἀπεκρίθη ἡ κυρία Ἑλεονώρα ἐν τῇ αὐτῇ γλώσσῃ.

Ἀμέσως δὲ ἐστράφη πάλιν πρὸς τὸν Σανὶν καὶ τὸν ἠρώτησε περὶ τῶν ῥωσικῶν νόμων τῶν ἀφορώντων τὰ συνοικεσία καὶ ἂν τυχὸν ἐν Ῥωσίᾳ, ὅπως ἐν τῇ Πρωσίᾳ, παρουσιάζονται ἐμπόδια εἰς τὴν συνάψιν γάμων μεταξὺ ὀρθοδόξου καὶ καθολικῆς — (Τότε, ἐν ἔτει 1840, ἦτο εἰσέτι πρόσφατος ἐν τῇ μνήμῃ πάντων ἐν Γερμανίᾳ ἡ μεταξὺ τῆς πρωσικῆς κυβερνήσεως καὶ τοῦ ἀρχιεπισκόπου τῆς Κολωνίας ἔρις περὶ τῶν μικτῶν συνοικεσιῶν.) — «Ὅτε ἡ Κυρία Ἑλεονώρα ἤκουσεν ὅτι ἡ θυγάτηρ αὐτῆς συζευγνυμένη εἰς γάμον μετὰ Ῥώσου εὐπατριδοῦ ἀναβιβάζεται καὶ αὐτὴ εἰς τὴν τάξιν τῶν εὐπατριδῶν, τότε ἐξεδήλωσε ποῖαν τινα εὐχαρίστησιν.

«Ἀλλὰ δὲν ὀφείλετε νὰ ἐπιστρέψετε εἰς τὴν Ῥωσίαν;» ἠρώτησεν ἡ κυρία Ἑλεονώρα.

«Διατί;»

«Διατί; Διὰ νὰ λάβετε τὴν ἀδειαν ἀπὸ τὸν αὐτοκράτορά σας...»

Ὁ Σανὶν τῇ ἐξήγησεν ὅτι οὐδεμία ἀνάγκη ὑπάρχει πρὸς τοῦτο ὅτι ὅμως θ' ἀναγκασθῇ κατὰ πᾶσαν πιθανότητα, νὰ ταξιδεύσῃ πρὸ τοῦ γάμου εἰς Ῥωσίαν δι' ὀλίγας μόνον ἡμέρας — (ἐνῷ ἔλεγε τὰς λέξεις ταύτας, ἡ καρδία του συνεσφίγγετο ἐν τῷ στήθει του, ἡ δὲ Τζέμμα, ἥτις τὸν παρετῆρει, ἐνόησε τὴν στενοχωρίαν του, καὶ ἐρυθρίασασα ἔγεινε σκεπτικὴ) — καὶ ὅτι σκοπὸς τῆς βραχείας ταύτης διαμονῆς του ἐν τῇ πατρίδι εἶνε νὰ πωλήσῃ τὸ κτήμα του . . . ἐξ ἁπαντος δὲ θὰ φέρῃ εἰς τὴν ἐπιστροφὴν του τὰ ἀναγκαῖα χρήματα.

«Τότε λοιπὸν θὰ σᾶς παρακαλέσω νὰ μοῦ φέρετε μίαν ὠραία ἀστραχανικὴ γούνα. Τὰ γουναρικά ἐκεῖ εἶναι ὠραιότατα καὶ ἐκτάκτως εὐθηνά, ὡς ἀκούω.»

«Βεβαίως, μὲ τὴν μεγαλητέραν εὐχαρίστησιν, θὰ σᾶς φέρω μίαν — καὶ μίαν ἄλλην διὰ τὴν Τζέμμαν» ἐφώναζεν ὁ Σανὶν.

«Κ' ἐπεὶ ἕνα σκούφο μὲ ἀσημένιο γύρο» ἐφώναζεν ὁ Αἰμίλιος, προβάλλων τὴν κεφαλὴν ἀνὰ μέσον τῆς θύρας.

«Εὐχαρίστως, θὰ σοῦ φέρω καὶ σὲ ἕνα σκούφο καὶ διὰ τὸν Πανταλεόνε ἕνα ζευγάρι παντόφλες.»

«Πρὸς τί αὐτό; διατί;» παρετῆρσεν ἡ κυρία Ἑλεονώρα. «Τώρα ὁμιλοῦμεν περὶ σπουδαίων πραγμάτων. Ἀλλὰ τώρα παρουσιάζεται καὶ ἐν ἄλλῳ ζήτημα,» προσέθηκεν ἡ πρακτικὴ γυνή. «λέγετε ὅτι θέλετε νὰ πωλήσετε τὸ κτήμα σας. Πῶς θὰ τὸ κάμετε αὐτό; θὰ πωλήσετε καὶ τοὺς δούλους σας;»

Τὴν ἐρώτησιν ταύτην ἡσθάνθη ὁ Σανὶν ὡς ἰσχυρόν τι κέντημα εἰς τὴν πλευράν του. Ἐνεδυμῆθη ὅτι κατὰ τὰς συνδιαλέξεις του μετὰ τῆς κυρίας Ῥοσέλλῃ καὶ τῆς θυγατρὸς αὐτῆς εἶχεν ἐκφράσει τὴν γνώμην του περὶ τῆς δουλοπαροικίας, ἡ ὁποία, κατὰ τὰς ἰδίας του λέξεις, τῷ διήγειρε σφοδρὸτάτην ἀγανάκτησιν, καὶ ἐπανειλημμένως εἶχε δώσῃ τὴν διαβεβαίωσιν ὅτι οὐδέποτε καὶ ὑπὸ οὐδένᾳ ὄρον θὰ συγκατετίθετο νὰ πωλήσῃ τοὺς ἀνθρώπους του, διότι ἐδεῖται τὴν πρᾶξιν ταύτην ὡς ἀνήθικον.

«Θὰ προσπαθῶ νὰ πωλήσω τὸ κτήμα εἰς ἕνα ἄνθρωπον, τὸν ὁποῖον γνωρίζω ὡς δικαιοτάτον καὶ φιλανθρωπότατον» εἶπεν ὁ Σανὶν οὐχὶ ἄνευ τινὸς δισταγμοῦ. «ἢ θὰ θελήσουν ἰσως οἱ ἄνθρωποι μοῦ νὰ ἐξαγοράσωσιν αὐτοὶ οἱ ἴδιοι τὴν ἐλευθερίαν των.»

«Αὐτὸ θὰ ἦτο ἰσως τὸ καλλίτερον» εἶπεν ἡ κυρία Ἑλεονώρα. «διότι ζωντανοὶ ἄνθρωποι νὰ πωλοῦνται! . . .»

«Βαρβαρότης!» ἐμοῦγγισεν ὁ Πανταλεόνε, προβάλλων τὴν κεφαλὴν εἰς τὴν θύραν ὁπσομένην τοῦ Αἰμιλίου.

Εἶτα δὲ ἔσεισεν ὁ γέρον τὴν ἀκατάστατον κόμην του καὶ ἔγεινεν ἄφαντος.

Ὁ Σανὶν ἐβλασφήμει ἐνδομύχως καὶ ἔρριψε κρυφίως ἐν βλέμμα πρὸς τὴν Τζέμμαν.

Ἡ περὶ τῶν πρακτικῶν τούτων ζητημάτων ὁμιλία ἐξηκολούθησε κατ' αὐτὸν τὸν τρόπον μέχρι τῆς ὥρας τοῦ φαγητοῦ. Περὶ τὸ τέλος ἡ κυρία Ἑλεονώρα, πρᾶυνθεῖσα ἤδη ἐντελῶς, φνόμαζε τὸν Σανὶν μὲ τὸ βαπτιστικόν του ὄνομα Δημήτρι, ἡπεῖλει αὐτὸν φιλοφρόνως κινούσα τὸν δάκτυλον καὶ τῷ ἀνῆγγεilen ὅτι τώρα θὰ τὸν ἐκδικηθῇ διὰ τὴν κατεργαρίαν, ποῦ τῆς ἐπαίξε. Ἦρχισε λοιπὸν νὰ τὸν ἐξετάζῃ λεπτομερῶς καὶ ἐπὶ μακρὸν χρόνον περὶ ὅλων τῶν συγγενῶν του, «διότι», προσέθηκε, «καὶ τοῦτο τὸ ζήτημα ἔχει μεγάλην σπουδαιότητα.» Περαιτέρω ἠναγκάσθη ὁ Σανὶν νὰ τῇ δώσῃ ἀκριβῆ περιγραφὴν τῆς ἐν τῇ ὀρθοδόξῳ ἐκκλησίᾳ νενομισμένης ἐθιμοτυπίας τῶν γάμων, καὶ ἡ κυρία Ἑλεονώρα ἐθαύμαζεν ἤδη ἐκ τῶν προτέρων τὴν Τζέμμαν μὲ τὸ λευκὸν νυμφικόν της ἔνδυμα καὶ μὲ τὸν χρυσοῦν στέφανον ἐπὶ τῆς κεφαλῆς.

«Εἶνε, ὡς βλέπετε, καὶ ὠραία, ὡσὰν βασίλισσα» εἶπε μετὰ μητρικῆς ὑπερηφανίας, «νομίζω μάλιστα ὅτι οὐδὲ βασίλισσα ὑπάρχει τόσον ὠραία ὡς αὐτή!»

«Τζέμμα ὑπάρχει μία μόνη εἰς τὸν κόσμον!» προσέθηκεν ὁ Σανὶν.

«Δι' αὐτὸ ὀνομάζεται καὶ Τζέμμα!» (Ὡς γνωστόν, Gemma εἶνε ἰταλικὴ λέξις καὶ σημαίνει «πολύτιμος λίθος».)

Ἡ Τζέμμα ἐννηγκαλίσθη καὶ ἐπίλησε τὴν μητέρα της. Ἡσθάνετο ἑαυτήν, ὡς ἂν εἰ τώρα μόλις ἀνέπνεεν ἐλευθέρως καὶ ὡς ἂν εἶχεν ἀφαιμασθῇ ἀπ' αὐτῆς τὸ βάρος, ὅπερ ἐπίεζε τὸ στήθος της.

Ὁ Σανὶν ἡσθάνθη αἰφνης ἑαυτὸν ἀρρήτως εὐτυχῇ. Παιδικὴ χαρὰ ἐπλήρου τὴν καρδίαν του ἐπὶ τῇ σκέψει, ὅτι τὰ ὄνειρα, εἰς τὰ ὁποῖα εἶχε παραδοθῇ ἐν αὐτῷ τούτῳ τῷ δωματίῳ, ἐπραγματοποιήθησαν! Ἦτο τοσοῦτον περιχαρὴς, ὥστε ἀμέσως ἐπορεύθη εἰς τὸ μαγαζεῖον καὶ ἐκάθισεν ὁπσομένη τῆς τραπέζης, διὰ νὰ ὑπηρετήσῃ τοὺς ἐρχομένους πελάτας, ὅπως εἶχε κάμῃ πρὸ ὀλίγων ἡμερῶν . . . «Τώρα ἔχω πληρότατον δικαίωμα πρὸς τοῦτο» ἔλεγε κατ' ἑαυτὸν. «διότι τώρα ἀνῆκα εἰς τὴν οἰκογένειαν.»

Ὁ Σανὶν ἐκάθισε πράγματι ὁπσομένη τῆς τραπέζης τοῦ μαγαζείου καὶ ἤρχισε νὰ πωλῇ. δηλαδὴ ἐπώλησε εἰς δύο κοράσια μίαν λίτραν ζαχαρωτά, καὶ ἔδωκε τὸ διπλάσιον ἀπ' ὅτι ἐξήτησαν, ἐνῷ ἐκράτησε μόνον τὸ ἡμισὶ ἀπ' ὅσον ἐστοίχιζαν τὰ ζαχαρωτά.

(Ἔπεται συνέχεια.)

1. ΑΔΕΞΑΝΔΡΟΣ ΣΑΤΡΙΑΝ, μετὰ βιογραφίας (ἐν σελ. 193).
2. Ο ΘΑΝΑΤΟΣ ΤΟΥ ΚΑΙΣΑΡΟΣ. Εἰκὼν P. Rohegrosse (ἐν σελ. 196—197), μετ' ἄρθρου ὑπὸ Παγανέλλῃ.
3. ΦΡΕΣΚΟ ΠΑΡ. Εἰκὼν ὑπὸ Otto Lingner (ἐν σελ. 201). Ἐκτύπωσις χρωματιστή.

Ἐν ἀντιθέσει πρὸς τὰς ὠχρὰς καὶ νεφελοειδεῖς, τὰς σκοτεινὰς τὴν ψυχὴν καὶ διαφανεῖς τὸ σῶμα, τὰς οἰοῦναι αἰθερεῖους ἐκείνας καλλονάς, αἰτνες φαίνονται ἔτοιμοι κατὰ τὴν πρώτην ἀπόπειραν περιπτύξεως νὰ διαλυθῶσι καὶ ἀφανισθῶσιν ὡς ἡ Νεφέλῃ εἰς τὸν ἐναγκαλισμὸν τοῦ Ἰξίονος, καὶ τὰς ὁποίας μόνῃ ἡ ὑπερξημμένη φαντασία καὶ ἡ νευρασθενικὴ καλαισθησιὰ τῶν ἡμετέρων χρόνων δύναται νὰ θεωρήσῃ ὡς τὸ ἰδεῶδες

τοῦ γυναικείου κάλλους, παριστᾷ ἡμῖν ὁ καλλιτέχνης ἐν τῇ εἰκόνι ταύτῃ τὴν ἐνσάρκωσιν τῆς ὠραιότητος, τῆς ὑγείας, τοῦ νεανικοῦ σφρίγγους, τῆς φαειρότητος καὶ τῆς ζωῆς — τῶν οὐρανίων τούτων δώρων, ἅτινα μόνῃ ἡ φύσις, ἡ ὑψίστη καλλιτέχνης, δύναται νὰ παράσχωι ἐν θαυμαστῇ ἀρμονίᾳ εἰς τὰ ἑαυτῆς ἀριστοτεχνήματα. Ὅποια ἀντίθεσις τοῦ εὐδαλοῦς καὶ σπαργώντος τούτου φυτοῦ, τοῦ φυέντος καὶ βλαστήσαντος καὶ αὐξανομένου ὑπὸ τοὺς ἀπαραιτήτους ὅρους τῆς ὑπάρξεώς του καὶ τῆς εὐεξίας του, πρὸς τὰ ἀνικμα καὶ ἄχυμα καὶ καχεκτικά φυτὰ — τῶν πεζοδρομίων!

4. ΑἰΘΟΥΣΑ ΤΩΝ ΣΤΟΙΧΕΙΟΘΕΤΩΝ. Εἰκονογραφία τοῦ περὶ τῆς καταρτίσεως τῆς Κλειοῦς ἁρθρου.